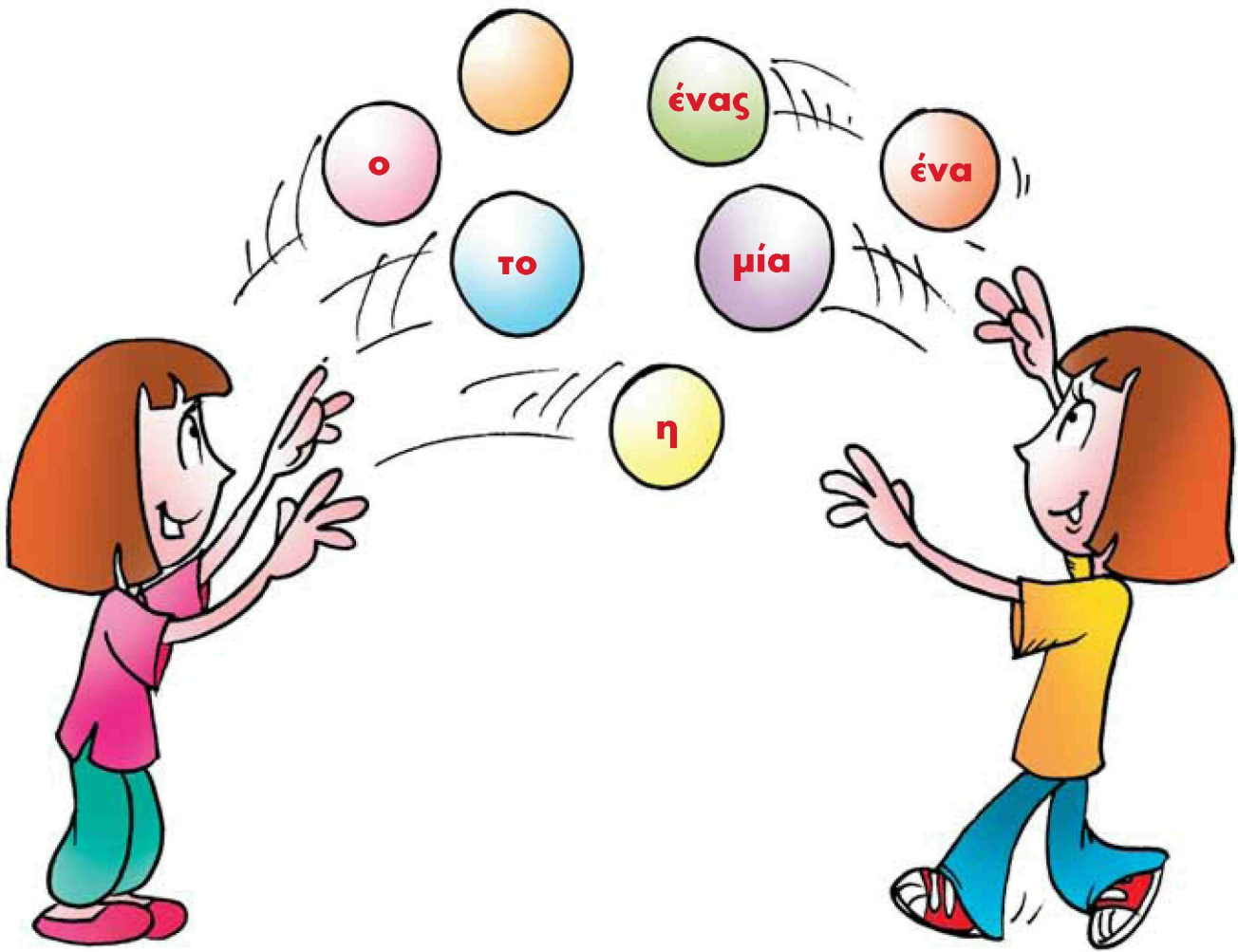
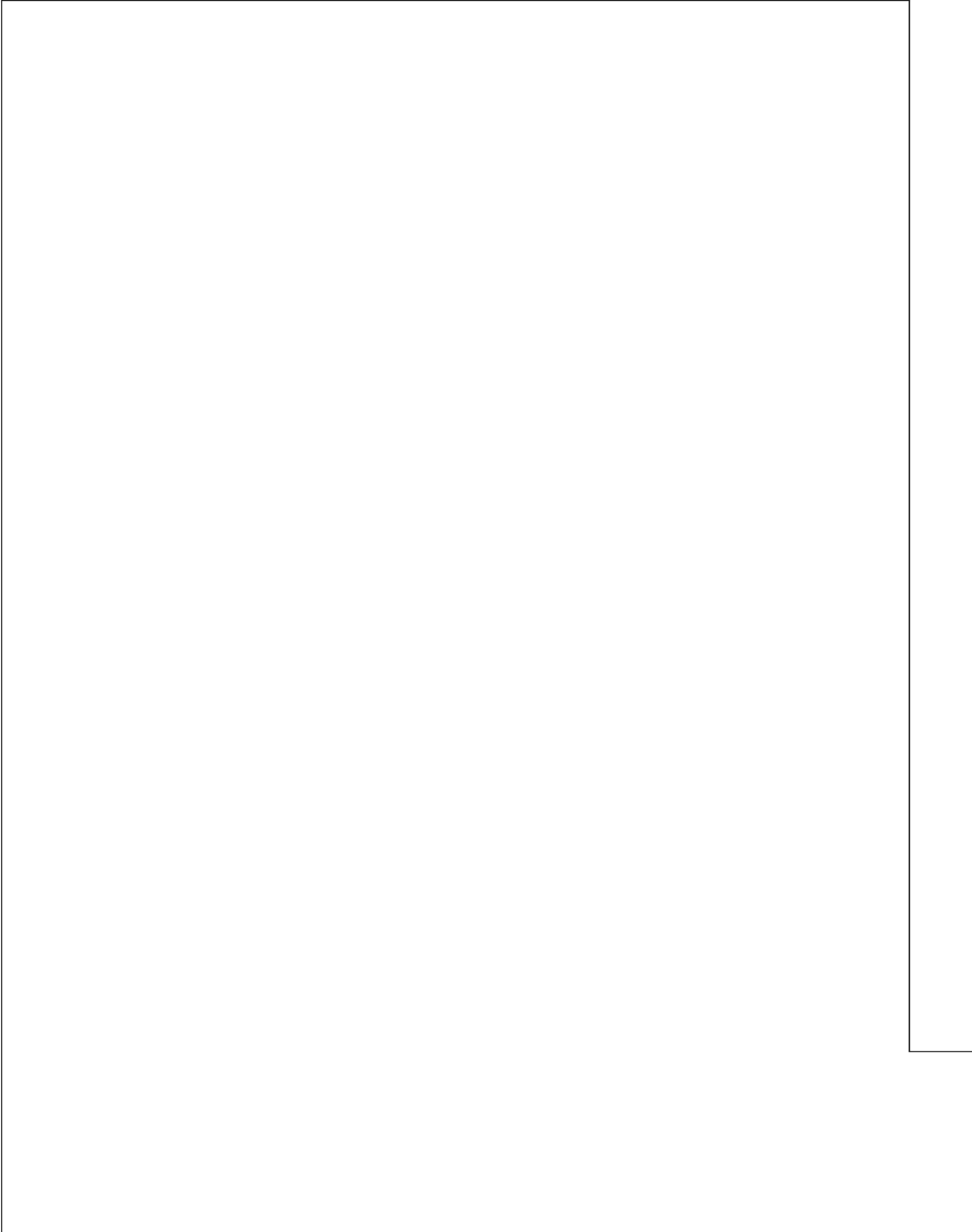

ασκήσεις

επαναληπτικές

1. Τι αγόρασε;

α. Η μαμά της Έλλης πήγε σήμερα στη λαϊκή. Συμπλήρωσε τα άρθρα και πες τι αγόρασε. Δε θα χρειαστείς αριθμούς, παρά μόνο τη λέξη ΕΝΑ (αριθμητικό).

- πακέτο χαρτομάντιλα των δέκα,
- τραπεζομάντιλο,
- ματσάκι λουλούδια,
- πατάτες για 3 ευρώ,
- κεσεδάκι φράουλες,
- κιλό σαρδέλες,
- φακελάκι ξηρούς καρπούς,
- αγκινάρες για 6 ευρώ.

β. Τα χρήματα που ξόδεψε ήταν ακριβώς 50 ευρώ. Κοίταξε την άσκηση 22 του οριστικού άρθρου και βρες τι άλλο αγόρασε!

οριστικό-μηδενικό άρθρο

2. Η Ελένη πάει για ψώνια

Η Ελένη παίρνει το σημείωμα με τα ψώνια και πηγαίνει στο σούπερ μάρκετ. Διάβασε το σημείωμα και πες τι χρειάζεται το σπίτι.

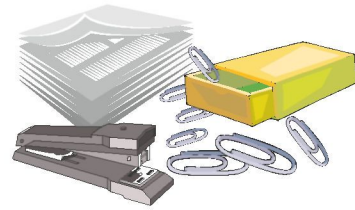
3. Όλα στη θέση τους!

Όταν γυρίζει η Ελένη, δεν είναι κανείς στο σπίτι. Έτσι τακτοποιεί όλα τα ψώνια, για να κάνει έκπληξη στη μαμά της. Τώρα...

- ✓ το ρύζι είναι στο ντουλάπι,
- είναι στη φρουτοθήκη του ψυγείου,
- είναι στη φρουτιέρα,
- είναι στην κατάψυξη,
- είναι στην πόρτα του ψυγείου,
- είναι στο ράφι της κουζίνας,
- είναι στην αποθήκη,
- είναι στο μπάνιο,
- είναι στο γραφείο της Ελένης και τέλος
- είναι στην κοιλιά της Ελένης.

4. Τα πήρα όλα!

Φαντάσου ότι χτες επισκέφτηκες το βιβλιοχαρτοπωλείο της γειτονιάς σου και αγόρασες... ό,τι ήθελες! Γράψε:

α. τι πράγματα αγόρασες.

Αγόρασα αυτοκόλλητα, ένα συρραπτικό,

.....
.....

β. πώς τα τακτοποίησες ή τα χρησιμοποίησες.

Κόλλησα τα αυτοκόλλητα στην τσάντα μου, αλλά χάρισα μερικά και στο φίλο μου,

έβαλα το συρραπτικό πάνω στο γραφείο μου,

.....

συγκεκριμένη αναφορά

5. Συμπλήρωσε τις προτάσεις!

1. Αγόρασα ένα παγωτό και μια σοκολάτα, αλλά μού έπεσε στο χόμα.

2. Πήρα τηλέφωνο ένα συμμαθητή και μια συμμαθήτριά μου, αλλά βρήκα μόνο

.....

3. Με κέρασαν τούρτα και πορτοκαλάδα.

..... ήταν καλή,

αλλά ήταν πολύ ξινή.

4. Συνάντησα έναν ξάδερφό μου και ένα φίλο μου.

..... είχε σπάσει

το χέρι του και κούτσαινε.

5. Το φαγητό μας χτες ήταν ψάρι και πατάτες. Έφαγα, αλλά δεν μπορούσα να φάω και

6. Ρώτησα μια καθηγήτρια και τη διευδύντρια. μού είπε «ναι»

και μού είπε «όχι».

6. Τι λένε;

Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό άρθρο και διάβασε τους παρακάτω διαλόγους.

1. Δυο μαθήτριες βγαίνουν από το σχολείο.
 - Έμαθα για φίλη μου ότι είναι άρρωστη.
 - Ποια; Μαρία;
 - Ναι, την ξέρεις;
 - φίλη σου Μαρία δεν ξέρω;

Αφού κάθε μέρα μαζί είσαστε. Έχει και

δίδυμη αδερφή, Ειρήνη. Σωστά;
2. Η Μαρίνα μπαίνοντας στο σπίτι βλέπει τη μητέρα της.
 - Πήρε Κώστας τηλέφωνο και σε ζήτηγε.

Ποιος είναι πάλι αυτός;

 - Έλα, καλέ μαμά, δε θυμάσαι Κώστα που κάναμε παρέα στις διακοπές;

3. Δυο παιδιά σε γήπεδο. Ο ένας κάθεται στο γρασίδι, ο άλλος τον πλησιάζει.
 - Τι ώρα έχεις;
 - Δεν έχω ρολόι. Γιατί δεν κοιτάς ρολόι που είναι στην είσοδο;
 - Το κοίταξα, αλλά έχει σταματήσει.
 - Τότε ρώτα το Θανάση. Έχει ρολόι ακριβείας. Μας χρονομετρά όταν τρέχουμε.
 - Α, γι' αυτό λέει ότι είναι ο πιο γρήγορος απ' όλους; ρολόι του φταίει!

4. Τρεις φίλοι στο αεροδρόμιο.
 - Για να γίνεις πιλότος πρέπει να βλέπεις πολύ καλά.
 - Φυσικά! Φαντάζεσαι πιλότος να έχει μυωπία και να σπάσουν τα γυαλιά του την ώρα της πτήσης;
 - Κι όμως! πιλότος εκεί πέρα, με τη μαύρη στολή, φοράει γυαλιά!
 - Δεν είναι πιλότος εκείνος, βρε! αεροσυνοδός είναι!
 - Μπα; Υπάρχουν και άντρες αεροσυνοδοί;

7. Έτοιμες προς αναχώρηση!

Η Ελπίδα και η Ειρήνη θα πάνε ταξίδι και ετοιμάζουν τις βαλίτσες τους.

Η Ελπίδα σκέφτεται:

Πρόσεξε τι ακριβώς λέει η Ελπίδα και πες...

- ✓ Πόσες φούστες έχει; → Έχει περισσότερες από δύο.
- ✓ Πόσα τζιν παντελόνια έχει; → Έχει δύο τζιν.

1. Πόσα μαύρα παντελόνια έχει;

.....

2. Πόσα άσπρα μπλουζάκια έχει;

.....

3. Πόσες κόκκινες μπλούζες;

.....

4. Πόσα μπουφάν;

.....

5. Πόσες οδοντόκρεμες;

.....

6. Πόσα κοσμήματα;

.....

7. Πόσα γαλάζια κολιέ;

.....

8. Τι να πάρει μαζί της;

Η Ειρήνη είναι πιο αναποφάσιστη. Κοίταξε την ντουλάπα της και συμβούλεψε την τι να πάρει στο ταξίδι. Θύμισέ της και κάποια πράγματα που μπορεί να ξεχάσει.

Ειρήνη, μπορείς να πάρεις μία καθημερινή φούστα,

.....

Μην ξεχάσεις να πάρεις μαζί σου και

.....

.....

.....

9. Συμπλήρωσε τα κενά με το κατάλληλο άρθρο!

✓ Τρεις φίλοι πήγαν πρώτη φορά να ψαρέψουν. ^{Οι}..... δύο έπιασαν ένα κιλό ψάρια και^ο..... τρίτος ένα παλιό παπούτσι!

1. δύο καλύτερους μου φίλους τους λένε Κώστα και Νίκο.

2. Ξέρεις τρία παιδιά που τραγούδησαν στη γιορτή;

3. Ο γείτονάς μας έχει τέσσερα παιδιά, δύο κορίτσια και δύο αγόρια. δύο κορίτσια δουλεύουν, ένα αγόρι είναι φαντάρος, ενώ το μικρότερο πηγαίνει ακόμα σχολείο.

4. Από δέκα σιντί διάλεξε πέντε, τα πιο καινούργια.

5. πρώτη φορά βλέπω τέτοιο παράξενο άνθρωπο!

6. Ο Γιάννης βγήκε πρώτος σ..... αγώνα δρόμου.

7. Με τρίτη φορά κατάφερε να περάσει τις εξετάσεις!

8. Είναι εκατοστή φορά που σου λέω τι να κάνεις. Γιατί δε με προσέχεις καθόλου;

- ✓ Ο κύριος Μανόλης Αστροψάχτης είναι αστροφυσικός.
- ✓ Ο κύριος Αστροψάχτης είναι ένας διάσημος αστροφυσικός που ζει στην Αθήνα.
- ✓ Είναι ο αστροφυσικός που έγραψε το διάσημο βιβλίο «Όλα για το σύμπαν».
- ✓ Και ο γιος του κυρίου Αστροψάχτη θέλει να γίνει αστροφυσικός. Θέλει να γίνει διασημότερος αστροφυσικός από τον πατέρα του. Για την ακρίβεια, θέλει να γίνει ο διασημότερος αστροφυσικός του κόσμου!

10. Βάλ' τα μαζί

Φτιάξε προτάσεις με τις λέξεις που σου δίνονται βάζοντας και το κατάλληλο άρθρο όπου χρειάζεται. Σύγκρινε τις προτάσεις σου με αυτές των συμμαθητών σου. Είναι ίδια τα άρθρα που χρησιμοποιήσατε; Μπορεί να είναι σωστά όλα;

1. Γιάννης/και/εγώ/είμαστε/φίλοι.
2. Γιάννης/είναι/φίλος/μου.
3. Γιάννης/είναι/φίλος/μου/που/με/βοηθάει/σε/φυσική.
.....
4. Γιάννης/είναι/φίλος/που/σου έλεγα/ότι/γνώρισα/πέρσι/όταν/άλλαξα/σχολείο.
.....
5. Γιάννης/και/εγώ/είμαστε/καλύτεροι/φίλοι!
.....
6. αυτό/είναι/τετράδιο/μου.
7. αυτό/είναι/τετράδιο/αστροφυσικής.
8. πώς/είναι/τετράδιο/αστροφυσικής/κυρίου/Αστροψάχτη;
.....
9. είναι/πιο/καθαρά/τετράδια/σου/από/δικά/του;
.....
10. είναι/πιο/καθαρά/τετράδια/που/έχω δει!
.....
11. κυρία/Αστέρω/είναι/σύζυγος/διάσημου/αστροφυσικού,/κυρίου/Μανόλη/Αστροψάχτη.
.....
12. γιος/κυρίας/Αστέρας/είναι/Ηλίας/που/είναι/τεσσάρων/χρονών.
.....
13. ποιος/πλανήτης/είναι/μικρότερος/από/Γη;
.....
14. τι/μέρα/είναι/γενέθλια/γιου/κυρίου/και/κυρίας/Αστροψάχτη;
.....
15. ήταν/χειρότερη/μέρα/ζωής/του!
16. σήμερα/όμως/είναι/ωραία/μέρα.

11. Ποιο είναι σωστό;

Διάλεξε το σωστό άρθρο. Είναι πάντα μόνο ένα το σωστό; Αν όχι, αλλάζει η σημασία της πρότασης;

1. Είναι ψηλός σαν του και έξυπνος σαν εμένα!

α. πατέρας	β. ο πατέρας	γ. πατέρα	δ. τον πατέρα
------------	--------------	-----------	---------------
2. Ο γιος τους είναι 5 χρονών, όπως και μας.

α. ο δικός	β. το δικό	γ. δικός	δ. δικό
------------	------------	----------	---------
3. Έφυγε σαν

α. κλέφτης	β. ο κλέφτης	γ. κλέφτη	δ. τον κλέφτη
------------	--------------	-----------	---------------
4. Τον βοηθάει όπως βοηθάει και της.

α. έναν αδερφό	β. ο αδερφός	γ. ένας αδερφός	δ. τον αδερφό
----------------	--------------	-----------------	---------------
5. Σαν , έχει κι αυτός πολλά όνειρα.

α. το νέο άνθρωπο	β. ο νέος άνθρωπος	γ. νέος άνθρωπος	δ. νέο άνθρωπο
-------------------	--------------------	------------------	----------------
6. Λάμπει σαν !

α. ήλιο	β. τον ήλιο	γ. έναν ήλιο	δ. ένας ήλιος
---------	-------------	--------------	---------------
7. Τον έχω σαν μου.

α. αδερφό	β. αδερφός	γ. ο αδερφός	δ. έναν αδερφό
-----------	------------	--------------	----------------

12. «Φτωχός αλλά τυχερός»

α. Διάβασε αυτό το παραμύθι για το μάντη¹ που από φτωχός κατάφερε να γίνει ο αγαπημένος του βασιλιά. Το παραμύθι όμως έχει χάσει μερικά από τα άρθρα του. Συμπλήρωσέ τα, ώστε να βγαίνει σωστό νόημα.

Μια φορά κι έναν καιρό, ήταν^{ένας}..... φτωχός που έλεγε μαντείες για δύο γρόσια². μέρα τον είδε υπηρέτης³ από το παλάτι και τον ρώτησε τι παιδί θα έκανε βασιλιάς. Ο φτωχός μάντης, που δεν ήξερε τι να πει, έκανε σαν να διαβάζει ένα βιβλίο και έλεγε συνέχεια: «αγόρι, κορίτσι, αγόρι, κορίτσι...» Έτσι, υπηρέτης βαρέθηκε και έφυγε. Μετά από τρεις μήνες γεννήθηκαν δίδυμα στο παλάτι, αγόρι και κορίτσι. Τότε ο υπηρέτης θυμήθηκε μάντη και τον έφερε στο παλάτι.

Ο βασιλιάς, που του είχαν κλέψει μια κάσα γεμάτη χρυσά φλουριά⁴, ζήτησε από μάντη να του πει πού είναι. Ο καημένος μάντης έτρεμε από το φόβο του, αλλά τι να κάνει. Πέρασε μια μέρα, δυο, τρεις μέρες, τίποτα. βραδιά ζήτησε και του πήγανε πιάτο αμύγδαλα. Με την ησυχία του τα έσπαζε και τα έτρωγε. Έξω από δωμάτιό του παραφύλαγαν⁵ τρεις κλέφτες που είχαν πάρει τα φλουριά. Αφού έφαγε πολλά αμύγδαλα, ο μάντης νύσταξε και είπε: «Ήρθε πρώτος» (εννοούσε: ο πρώτος ύπνος). κλέφτης που ήταν έξω φοβήθηκε και είπε: «Μας κατάλαβε, γιατί τον άκουσα να λέει: Ήρθε ο πρώτος!». Μετά πήγε άλλος κλέφτης πίσω από την πόρτα και άκουσε μάντη να λέει: «Ήρθε κι ο δεύτερος». Πήγε και ο τρίτος κλέφτης. Ο μάντης νύσταξε και είπε: «Ήρθε και τρίτος». «Μας κατάλαβε ο μάντης» σκέφτηκαν κλέφτες. Φοβήθηκαν τόσο πολύ, που χτύπησαν πόρτα και είπαν στο μάντη: «Ξέρουμε ότι είσαι καλός μάντης και μας βρήκες. Μη μας προδώσεις⁶ στο βασιλιά και θα σου δείξουμε πού είναι κάσα με τα φλουριά». Και πήγαν και την έδειξαν. Πέρασαν κάμποσες μέρες.

Ο βασιλιάς ρώτησε το μάντη: «Ε, μάντη, κατάλαβες τίποτα;» «Κάτι κατάλαβα. Δώσε μου δούλο⁷ να σκάψω». Του δίνει δούλο. Σκάβει δούλος και βρίσκει φλουριά. Ο βασιλιάς χάρηκε πολύ και έδωσε στο μάντη πολλά δώρα. Έτσι έζησε αυτός καλά κι εμείς καλύτερα.

β. Στο παραμύθι με το μάντη υπάρχει εφτά φορές η λέξη «του» ως αντωνυμία (προσωπική και κτητική). Μπορείς να τις βρεις όλες;

1. **ο μάντης:** άνθρωπος που προβλέπει αυτά που θα συμβούν στο μέλλον.
2. **το γρόσι:** παλιό τουρκικό νόμισμα.
3. **ο υπηρέτης:** άνθρωπος του βασιλιά, αυτός που υπηρετεί, εργάζεται για κάποιον.
4. **το φλουρί:** παλιό χρυσό νόμισμα.
5. **παραφυλάω:** παρακολουθώ κάποιον κρυφά και περιμένω να εμφανιστεί.
6. **προδίδω:** μαρτυρώ κάποιον σε αυτούς που θέλουν να τον βλάψουν.
7. **ο δούλος:** σκλάβος, άνθρωπος που δεν είναι ελεύθερος, τον αγοράζουν και τον υποχρεώνουν να δουλεύει.

13. Όλοι βαριούνται – αλλά πόσο;

Εσύ πόσο βαριέσαι; Πες τι θα έκανες στις παρακάτω περιπτώσεις, διαλέγοντας μία από τις επιλογές (α-γ). Μετά διάβασε πόσο... σοβαρή είναι η περίπτωση σου!

1. Βαριέσαι και δε θέλεις να διαβάσεις.
 - α. πας βόλτα
 - β. παίρνεις τηλέφωνο τους φίλους σου
 - γ. βλέπεις τηλεόραση
2. Η μαμά βαριέται και δε θέλει να μαγειρέψει:
 - α. φτιάχνεις εσύ φαγητό (κάτι πρόχειρο)
 - β. αγοράζεις χάμπουργκερ
 - γ. περιμένεις μέχρι να της έρθει πάλι όρεξη να μαγειρέψει
3. Ο δείος σου δίνει 10 ευρώ για να τον βοηθήσεις να πλύνει το αυτοκίνητο.
 - α. πηγαίνεις τρέχοντας και τον βοηθάς
 - β. πας μαζί με ένα φίλο σου και μοιράζεστε τα 10 ευρώ
 - γ. του λες ότι είσαι κρωμένος και πρέπει να μείνεις στο σπίτι
4. Η τηλεόραση δεν έχει τίποτα ενδιαφέρον.
 - α. την κλείνεις και διαβάζεις κανένα βιβλίο, ακούς μουσική ή πηγαίνεις βόλτα
 - β. πιάνεις κουβέντα με κάποιον άλλο στο σπίτι μέχρι να βάλει κάτι καλύτερο
 - γ. συνεχίζεις να βλέπεις από... «περιέργεια»
5. Αυτή την εβδομάδα έχετε διαγωνίσματα σε τρία μαθήματα.
 - α. προσπαθείς να προετοιμαστείς για όλα όσο πιο καλά μπορείς
 - β. διαβάζεις λίγο από όλα
 - γ. διαβάζεις το ευκολότερο – έτσι κι αλλιώς, πού να τα θυμάσαι όλα;
6. Η τσάντα σου σήμερα είναι πολύ βαριά.
 - α. αφού είναι γεμάτη βιβλία, είναι λογικό!
 - β. ζητάς τη βοήθεια του φίλου σου – εξάλλου αυτός είναι πιο δυνατός!
 - γ. αφήνεις μερικά βιβλία στο σπίτι – μη μας πέσει κι η μέση για το σχολείο!

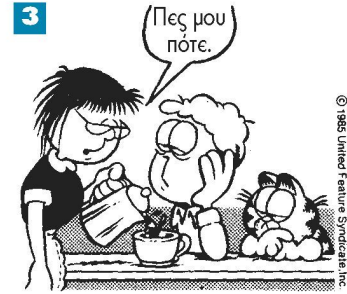

Αν οι πιο πολλές απαντήσεις σου είναι:

- α. τότε: είσαι πολύ πρόθυμος, έχεις όρεξη να κάνεις πράγματα και δεν αφήνεις τίποτα στην τύχη.
- β. τότε: είσαι αρκετά πρόθυμος, αλλά μερικές φορές βαριέσαι και τεμπελιάζεις. Προτιμάς να κάνεις δουλειές με παρέα!
- γ. τότε: παραείσαι τεμπέλης – και κάτι πρέπει να κάνεις γι' αυτό!

- Διάβασε ξανά το «τεστ βαρεμάρας» και υπογράμμισε όλες τις ονομαστικές φράσεις που έχουν ένα ουσιαστικό ή και ένα επίθετο, ένα οριστικό, αόριστο ή μηδενικό άρθρο.
- Φτιάξε κι εσύ ένα «τεστ επιμέλειας» για τους συμμαθητές σου. Αν θέλεις, δούλεψε μαζί με κάποιον άλλο και παρουσιάστε το μαζί στην τάξη.

14. Κοίταξε τα σκίτσα και πες γιατί νυστάζει η Ίρμα!

α. Τι πιστεύει ο γάτος για τους δύο ανθρώπους;

.....

.....

.....

.....

β. Πότε κοιμάται η Ίρμα; Γιατί;

.....

.....

Περιγράψε μια καθημερινή, συνηθισμένη μέρα σου. Πες τι ώρα ξυπνάς, πότε πας σχολείο, τι κάνεις μετά.

.....

.....

γ. Εσύ κοιμάσαι και ξυπνάς πάντα τις ίδιες ώρες;

.....

.....

Φαντάσου πώς είναι μια συνηθισμένη μέρα στη ζωή ενός ψαρά και ενός νυχτοφύλακα.

.....

.....

15. Πότε Λέμε...

Καλημέρα:
Καληνύχτα:
Καλησπέρα:
Καλό μήνα:
Καλή χρονιά:
Καλή εβδομάδα:
Καλό Σαββατοκύριακο:
Όνειρα γλυκά:

16. Τι έχει το πρόγραμμα;

Κοίταξε το πρόγραμμα εκδηλώσεων που ακολουθεί και κάνε μικρούς διαλόγους με τους συμμαθητές/τις συμμαθήτριάς σου όπως στο παράδειγμα.

- ✓ – Ξέρεις ότι τον Ιούλιο έχει μια βραδιά μπαλέτου;
- Αλήθεια; Πότε ακριβώς;
- Στις 15. – Πού; – Στο Ηρώδειο.
- Και ποιοι χορεύουν;

Ιούλιος

- **4/07, ώρα 21.00, Θέατρο Λυκαβηττού:**
Συναυλία ροκ (Ξύλινα Σπαθιά, Ενδελέχεια).
- **15/07, ώρα 20.30, Ηρώδειο Θέατρο:**
Βραδιά μπαλέτου, Τσαϊκόφσκι «Ο καρυοδραύστης» (Βασιλικά μπαλέτα του Λονδίνου).
- **23/07, ώρα 18.00, αίθουσα Τέχνης, Κεραμικός:**
Έκθεση ζωγραφικής φοιτητών της Σχολής Καλών Τεχνών.
- **30/07, ώρα 19.00, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων:** Προβολή της ταινίας «Μια αιωνιότητα και μια μέρα» του Θ. Αγγελόπουλου. Θα ακολουθήσει ομιλία του σκηνοθέτη.

Αύγουστος

- **2/08, ώρα 20:30, θέατρο Δ. Στράτου:**
Δημοτικοί χοροί (από τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη, χορευτικό συγκρότημα Δ. Στράτου).
- **7/08, ώρα 21:00, αρχαίο θέατρο Επιδαύρου:**
Αρχαία κωμωδία, Αριστοφάνη «Όρνιδες», Εθνικό Θέατρο.
- **9/08, ώρα 21:30, παραλία Αλίμου:**
Πάρτι με διάφορα pop συγκροτήματα ελληνικά και ξένα.

17. Τιτανικός

α. Τι ξέρεις για τον Τιτανικό; Πες ποια απάντηση νομίζεις ότι είναι σωστή και μετά διάβασε το κείμενο που ακολουθεί για να δεις πώς τα πήγες!

1. Τι ήταν ο Τιτανικός;

- α.** ταινία
- β.** πλοίο
- γ.** αεροπλάνο

2. Ο Τιτανικός...

- α.** είχε βάρκες για όλους τους επιβάτες.
- β.** προσέκρουσε σε παγόβουνο.
- γ.** είχε πάντα ωραία μουσική.

3. Ο Τιτανικός όταν βυθίστηκε...

- α.** έκανε το πρώτο του ταξίδι.
- β.** έκοψε πολλά εισιτήρια.
- γ.** έπλεε στη Μεσόγειο θάλασσα.

4. Οι άνθρωποι που ήταν στον Τιτανικό...

- α.** πέθαναν όλοι.
- β.** έκλαιγαν όταν τελείωσε το έργο.
- γ.** δε φαντάζονταν ότι θα βυθιζόταν μέσα σε δύο ώρες.

β. Για να δεις πώς τα πήγες όμως, πρέπει να συμπληρώσεις τα κενά με το κατάλληλο άρθρο!

..... νύχτα 14ης Απριλίου 1912 υπερωκεάνιο Τιτανικός έπλεε στα ανοιχτά Βόρειου Πόλου. Ήταν μεγαλύτερο πλοίο που είχε ναυπηγηθεί ως τότε και έκανε παρθενικό του ταξίδι.

..... 2.227 επιβαίνοντες και πλήρωμα διασκέδαζαν αμέριμνοι, βέβαιοι ότι πλοίο ήταν αβύθιστο. Λίγο πριν από μεσάνυχτα, μερικοί επιβάτες ένιωσαν

μικρό τράνταγμα. Δεν ήξεραν ότι υπερωκεάνιο είχε προ-

σκρούσει σε παγόβουνο ούτε μπορούσαν να φανταστούν

ότι μέσα σε δυο ώρες Τιτανικός θα βυθιζόταν.

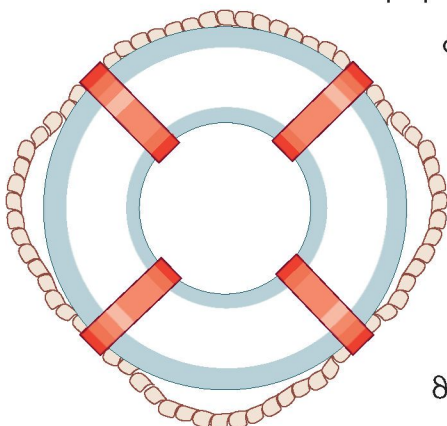
..... «αβύθιστο» πλοίο είχε σωσίβιες βάρκες για

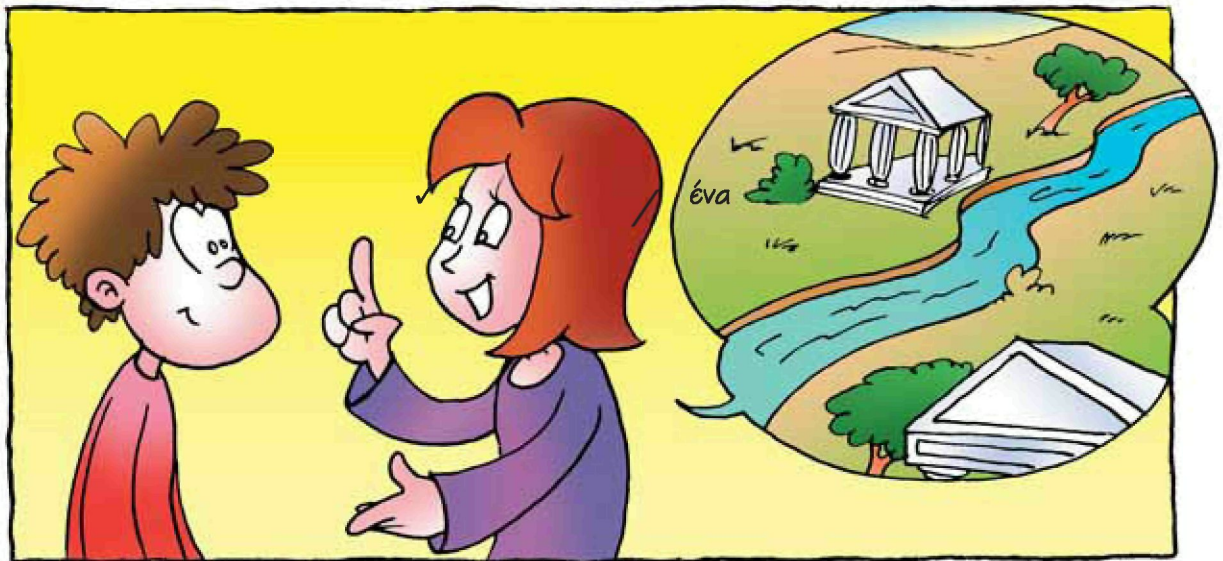
..... μισούς επιβαίνοντες. Μόνο 705 άνθρωποι

σώθηκαν. υπόλοιποι, επιβάτες και πλή-

ρωμα, είτε πήγαν σ(ε) βυθό μαζί με πλοίο είτε πέ-

θαναν από κρύο σ(ε) παγωμένα νερά.

18. Πού βρίσκουν τα ποτάμια τόσο το νερό;

Η Μπετίνα διάβασε στους «Ερευνητές» για τα ποτάμια. Δε θυμάται ακριβώς το κείμενο, οπότε μεταφέρει στο Λέο περίπου αυτά που διάβασε. Σύμφωνα με όσα έμαδες, υπάρχουν λάθη στα άρθρα; Αν ναι, διόρθωσέ τα.

Για τους Αρχαίους Έλληνες τα (.....) ποτάμια είναι το (.....) είδος μυστηρίου. Έβλεπαν ότι ένας (.....) ρόλος τους είναι καθοριστικός στη διατήρηση¹ (.....) ζωής, στις αγροτικές καλλιέργειες, στις μεταφορές. Ωστόσο δεν μπορούσαν να εξηγήσουν (.....) ροή τους. (.....) Ορισμένοι φιλόσοφοι, όπως (.....) Θαλής από τη Μίλητο (περίπου 625-550 π.Χ.), είχαν (.....) σαφή αντίληψη² για έναν (.....) κύκλο ενός (.....) νερού. Θεωρούσαν, όμως, ότι (.....) βροχοπτώσεις δεν αρκούν για να διατηρήσουν τη (.....) ροή του (.....) μεγάλου ποταμού και πίστευαν ότι μόνο (.....) ωκεανοί είναι ικανοί να προσφέρουν τέτοια (.....) ποσότητα (.....) νερού. Γι' αυτό, λοιπόν, υπέθεσαν ότι υπάρχουν κάποιοι (.....) υπόγειοι καταρράκτες³ που μεταφέρουν ένα (.....) νερό από τις (.....) θάλασσες στα ποτάμια. Αυτές (.....) απόψεις επικράτησαν (.....) χιλιάδες χρόνια. Ακόμη και (.....) 17ο αιώνα φαντάζονταν ότι κάτω από (.....) πόδια τους βρίσκεται το (.....) τεράστιο δίκτυο⁴ (.....) υπόγειων ποταμών. Ώσπου (.....) 1674, ένας (.....) Γάλλος επιστήμονας, (.....) Κλοντ Περό (1613-1688), έκανε (.....) μετρήσεις και βρήκε ότι οι (.....) βροχοπτώσεις μπορούν να συντηρήσουν (.....) ροή των (.....) ποταμών.

1. η διατήρηση: το να κρατάς κάτι για πολύ χρόνο χωρίς να χαλάει, το να διατηρείς κάτι.
2. η αντίληψη: αυτό που καταλαβαίνω, αυτό που αντιλαμβάνομαι.
3. ο καταρράκτης: νερά ποταμού που πέφτουν απότομα από μεγάλο ύψος.
4. το δίκτυο: σύνολο ίδιων ή παρόμοιων πραγμάτων που συνδέονται μεταξύ τους.

19. Ζωή με λίγο νερό...

α. Ο Πέτρος ενδιαφέρεται για τις ερήμους. Κράτησε σημειώσεις για να γράψει ένα κείμενο. Βοήθησέ τον να τις βάλει στη σωστή σειρά.

Σε μερικά μέρη της ερήμου, όμως, η βλάστηση και το νερό είναι άφθονα όλο το χρόνο.	
Σε πολλές ερήμους υπάρχουν πόλεις εγκαταλειμμένες, όπου το νερό στέρεψε ή η όαση σκεπάστηκε με άμμο και οι κάτοικοι την εγκατέλειψαν.	
Αυτές οι περιοχές ονομάζονται έρημοι.	
Υπάρχουν περιοχές που σπάνια βρέχει, όπου ο ήλιος καίει τη γη και ισχυροί άνεμοι σαρώνουν την άμμο και τη σκόνη από το έδαφος.	1
Οι οάσεις όμως δεν είναι αιώνιες.	
Οι οάσεις είναι οι πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές της ερήμου γιατί εκεί υπάρχει νερό, το οποίο επιτρέπει στους ανθρώπους να χτίσουν χωριά και πόλεις.	
Αυτά τα μέρη λέγονται οάσεις.	
Η μεγαλύτερη οάση του κόσμου βρίσκεται στις όχθες του Νείλου ποταμού, που διαρρέει ¹ τη Σαχάρα, τη μεγαλύτερη έρημο της γης.	
Το έδαφος αρδεύεται και καλλιεργούνται χουρμαδιές, ελιές, σιτάρι και άλλα.	

β. Με τις πληροφορίες αυτές φτιάξε ένα κουίζ και δοκίμασε τις γνώσεις των φίλων σου. Προσπάθησε όσο μπορείς να τους μπερδέψεις!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. **διαρρέω:** ρέω διαμέσου, π.χ.: το ποτάμι διαρρέει (= περνάει μέσα από) αυτή την περιοχή.

20. Ανακαλύψεις

Τι νομίζεις ότι χρειάζεται στα παρακάτω κενά; Μηδενικό ή οριστικό άρθρο και... πού ακριβώς;

Ως αρχές 19ου αιώνα, περισσότεροι επιστήμονες πίστευαν ότι Γη είναι σχετικά νέα και ότι επιφάνειά της διαμορφώθηκε με διαδοχικές¹ και βίαιες καταστροφές μεγάλης κλίμακας. πρώτος Σκοτσέζος γεωλόγος Τζέιμς Χάτον (1726-1797) υπέθεσε ότι Γη είναι πολύ αρχαιότερη και ότι διαμορφώθηκε με πολύ πιο ήπιες διαδικασίες. Έπρεπε, όμως, να έρθει Βρετανός γεωλόγος Τσαρλς Λάιελ (1797-1875) για να κάνει αυτή ιδέα κοινά αποδεκτή. Λάιελ ήταν ασκούμενος δικηγόρος όταν ζωνηρό ενδιαφέρον του για πετρώματα τον παρακίνησε να πάρει μέρος σ(ε) διάφορες γεωλογικές αποστολές. βιβλίο του ανέτρεψε κυρίαρχες, εκείνη εποχή, αντιλήψεις για κόσμο.

1. διαδοχικός, -ή, -ό: συνεχής.

21. Βάλε τα άρθρα στα δύο κόμικς αλλά μόνο όπου χρειάζεται.

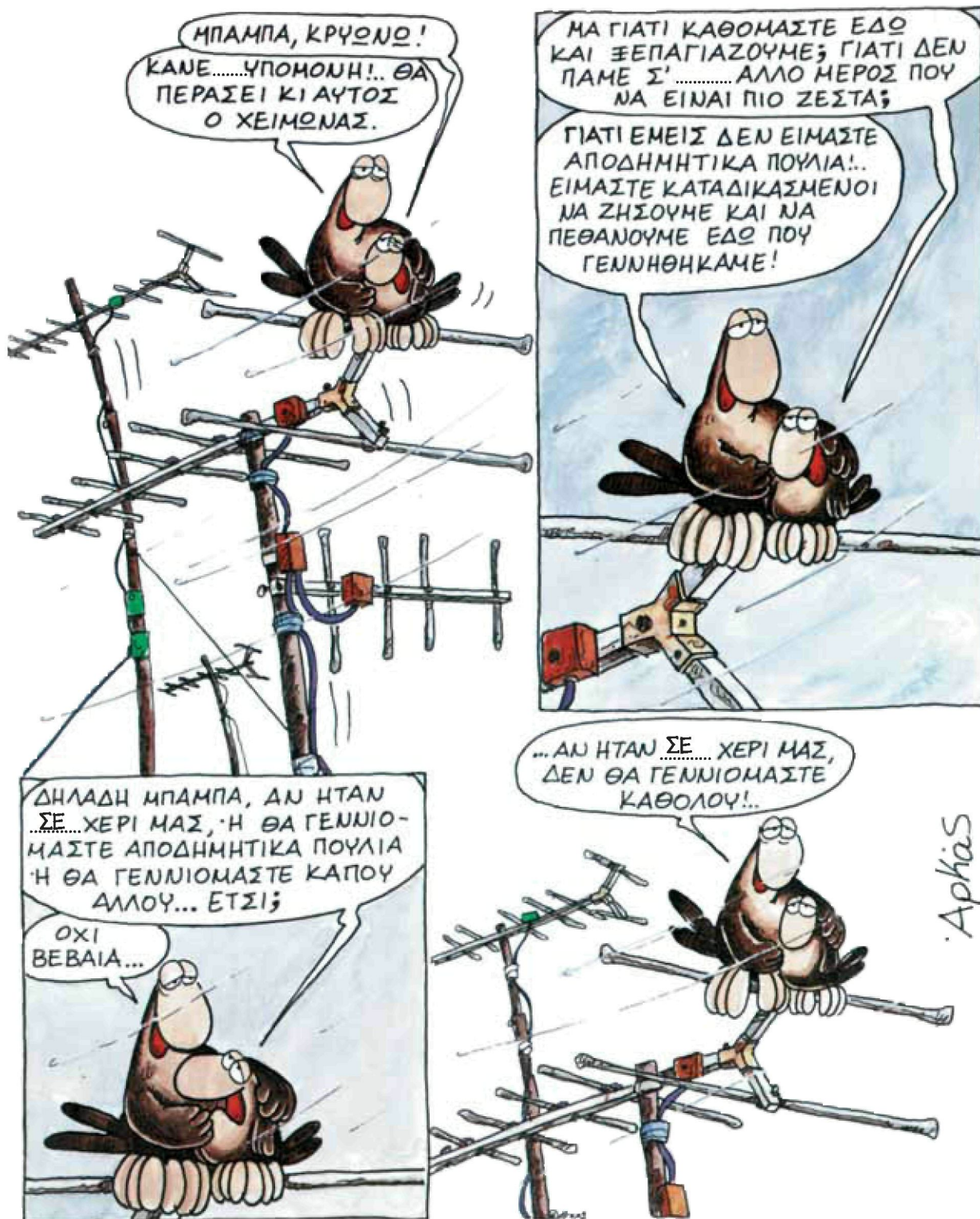
(Αρκάς: Χαμηλές Πτήσεις, Μπαμπά πετάω!, Εκδόσεις «γράμματα», 1992)

(Αρκάς: Χαμηλές Πτήσεις, Κάνε πουλί να δεις καλό, Εκδόσεις «γράμματα», 1995)

22. Υπάρχουν... πολλά άρθρα!

Διάλεξε το σωστό.

(Αρκάς: Χαμηλές Πτήσεις, Μπαμπά πετάω!, Εκδόσεις «γράμματα», 1992)

